

10

חברת

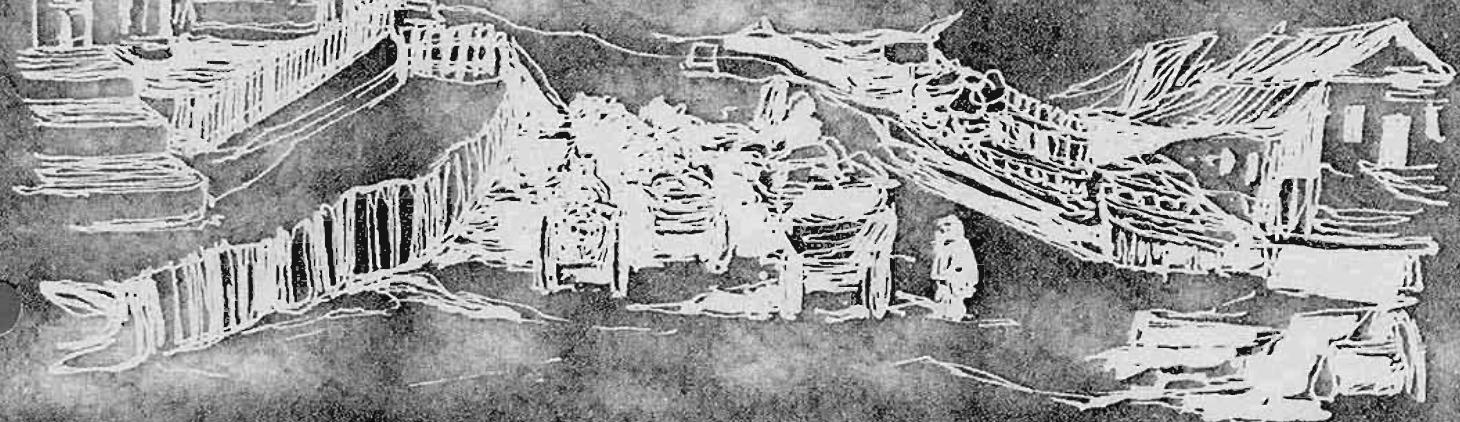
1

הַלְּלָה

הַלְּלָה

הַלְּלָה

בִּשְׁרָאֵל וּבִתְפּוֹצֹת



1.12.72

חו"ר מס. 10

א' דחנוכת

עמוד מס'חובן העניין

1 - 3	- המערך	עם חברה העשור של "קול יוצאי קרמניץ"
4 - 6	- מ. גולדנברג	המשמעות של חיים-פנחס
6 - 7	- י. רוכל	בספרייה ע"ש ריביל של יוצאי קרמניץ, ליד אוניברסיטה ח"א-
7 - 9	- י. רוכל	הסכם בין ארגון יוצאי קרמניץ ובין אוניברסיטה ח"א סיום 8.3.1972
10	- פ"ח ליטב	לקראת ייסודה קרן מילבוח ליד אוניברסיטה ח"א מסעט ארגוון יוצאי קרמניץ
11	- מ. ג.	הזמנה לקודשי קרמניץ
13 - 14	- י. רוכל	דין וחשבון בספי לשנים 1969 - 1970

לבו לעולם

14 - 16	- י. רוכל	ישראל אוסיקר ז"ל, ליקט מחוץ חברה זכרון של קבוץ נען
17	- מ. גולדנברג	ישראל גורדן ז"ל
18	- לאה ווילדרמן-ברשטי	ישראל מנדל ז"ל
19	- מ. גולדנברג	ד"ר יהודית צבי פישרמן
19 - 20	- י. רוכל	אשר כגן ז"ל, קבוץ שפיר

פסיפס (הכלול והפרט) ליקט

21 - 25	במועדון קרמניץ; אורחים מארצוחה הברית; בא להשתקע;
	פ"ח ליטב בן 75; החברה לאה ווילדרמן, החבר פישל
	ספר - הצעתו לוועד; אנשי קרמניץ - קולטי עלייה;
	פרסום דוח' כספי; חוגבות קוראים; פולנים יוצאי
	קרמניץ בלונדון כוחבים לנון; ביום השנה למותו של
	מרדכי בר-מור ז"ל; בועדת הקרן למילבות;
26	ברכוב מזל טוב.

* * *

ופdet הטרכות:

מ. גולדנברג, י. רוכל, א. ארגן, יהושע גולדנברג, מ.אות-יקר.
 עיזוב נרפוי ורישום - אנהם ארגמן; חריגותים - יהודית שטרן, חיפה,
מחיר חברה זו בארץ - 5.5 ל"י; בחו"ל - 1,5 דולר.

הപצה בחו"ל:

Willin Kogan, 6828 Juno St, Forest Hills N.Y. 11376 U.S.A.

Marcos Katz, Ciudad de la paz, 1465 I.D. Buenos Aires Argentina

Max Desser, 158 Anderson Ave. Winnipeg 4, Man. Canada.

אַיִל חָאַלְת

- דִּינֵּס**
- 27 אַפְרוֹוּ פָּוּן אַסְרָה הַכְּל (זָוֶם צָעֵדֶן נָוּמָעָר פָּוּן קִ.י.ק.) - דִּי רַעֲדָאַקְצִיעַ
 29 דִּי גַּרְוִיסָּע שָׁוֹל, דָּעַר כָּאָר, חַזְנִים אָוּן זִינְגְּבָעָר - מְרָדְכִּי כ"ז, בּוֹאָנָאָס-אִיּוּרָעָס
 36 דִּי לְעוּוִינְזָאָן-בִּיבְּלַיְאָטָעָק בִּיִּים תַּל-אַבְּיַבָּעָר אָוּנִיוּוּרְסִיטָעָט - יַ. רָוְכָל
 37 אַפְמָאָר צְיוּוִישָׁן אַרְגָּזָן יַוְצָאִי קְרַעְמָעַנִּיזָן אָוּן חַל-אַבְּיַבָּעָר
 אָוּנִיוּוּרְסִיטָעָט
- 39 טַזְדִּיסְטָן וּוּזְיִזְטָן פָּוּן פָּרְדוּי טַאָרָאָטוֹו אִין יִשְׂרָאֵל - יְהֹוּשָׁעַ גַּאלְבָּעָרְג
 40 אַסְטִיפְּנְדִּיעַ פָּאָנְדָן פָּוּן קְרַעְמָעַנִּיזָעָר בִּיִּים ח"א אָוּנִיוּוּרְסִיטָעָט - פָּסָחַ לִיְסָבָע
 42 אַלְעָגָאָרִיעָט פָּוּן קְרִיוֹזְזָן, אַקְרַעְמָעַנִּיזָעָר שְׁרִיְבָּעָר אִין רַוְּסָלָאנְדָן-חַנָּה גַּאלְעָגְבָּעָרְג
 44 דִּי אַזְבָּרָה פָּאָר דִּי קְרַעְמָעַנִּיזָעָר קְדוּשִׁים
 45 - יְוָסָף קָעָרְלָעָר
 46 - מ.ג.
 47 - דָודַ רַאֲפָאָפָּאָרָט
 אַסְטְּרָוָנְגָן מִימַּיִם מְרָדְכִּי כ"ז אִין נִיו-יַּאֲרָק

הַלְּכָבוּ לְעוֹלָמָם

- 49 - מ. גַּאלְעָגְבָּעָרְג
 52 - לָאָה וּוַיְלָדְעָרָמָן-בָּאָרְשָׁאָפָע
 52 - מ.ג.
 53 - מ.ג.
 54 - יְהֹוּשָׁעַ גַּאלְבָּעָרְג
 56 - יַ. שְׁטָעָרָן
 56 - מ.ג.
 57 -
 פָּאָרְגִּינְזָעָר אָוּן דִּיר מַאְטָוֹס פָּוּנְדִּיק
 פָּאָנִיָּעָג בִּינְדָעָט

- 58 - יַ. רָוְכָל
פָּאָרְשִׁידָעָנוּם - אַ בִּינְטָל נִיּוּם
 אִין סְעִמְינָאָר; פָּסָחַ לִיְסָבָע (לִיטְוֹוָאָק) בָּנָן 75; לָאָה וּוַיְלָדָעָר-
 מָאָז-בָּאָרְשָׁאָמָן; פִּישָׁל טְפָעָר - קָאָטְפָּטִירָט צָוָם וּעְדָה;
 קְרַעְמָעַנִּיזָעָר - אַקְטִיוֹו אִין קְלִיָּתָה עֲוָלִיםָן צָוָם וּרְדִיסָן
 יַאֲרָצִיָּת פָּוּן מְרָדְכִּי בְּדָ-מְוָר ז"ל
 גַּעַלְתָּ בָּאָרִיכָּת; קָאָמִיטִיעָט פָּאָר סְטִיפְּנְדִּיעַ פָּאָנְדָן מַעְלָדוֹגָגָן
 קְרַעְמָעַנִּיזָעָר פָּאָלִיאָקָן אִין לָאָנְדָאָן שְׁרִיְבָּן אָוּנְדָאָן
 שְׁפָעַנְדּוֹגָגָעָן פָּוּן אָוּסְלָאָנָד
 אַרְגָּעָנִיסִּינִעָר אַפְטִילְוָונָג
 בָּאָגְרִיסְוֹגָגָן, טְרוּוּעָר אַזִּיסְדְּרִיךְוֹן.

* * *

דִּי רַעֲדָאַקְצִיעַע: מ. גַּאלְעָגְבָּעָרְג, יַ. רָוְכָל, אַרְגָּמָן, מ. אָוּת-יִקְרָר, יְהֹוּשָׁעַ גַּאלְבָּעָרְג.
 גְּרָאָפִישָׁע צִיְּבָנְגָגָעָן - אַרְגָּמָן; אִיבְּרָזְעַצְוָנָגָעָן - יְהֹוּדִיחַ שְׁפָרָן, א.א.

פְּרִיְּצִיְּמָוּן הַעֲפָט (דָּאָסָמָל) - אִין יִשְׂרָאֵל - 5 לִיְיָ, אִין אָוּסְלָאָנָד - \$1,5.
פָּאָרְשִׁפְּרִוְּיִזְטָר אִין אָוּסְלָאָנָד:

Willin Kogan, 6828 Juno St. Forest Hills N.Y. 11375 U.S.A.

Marcos Katz, Ciudad de la paz, 1465 I.D. Buenos Aires Argentina

Max Desser, 158 Anderson Ave. Winnipeg 4, Man. Canada.

אַדְרָפָס פָּוּן רַעֲדָאַקְצִיעַע: אַרְגָּזָן יַוְצָאִי קְרַמְנִיזָן, רָחַ' לָה בְּרִידָה 67, חַל-אַבְּיַבָּס, 67221.

עט חוברת העשור של "קול יוצאי קרמניץ"

אננו מגבישים היום לקוראים את התוברת העשיריה של "קול יוצאי קרמניץ". זהו מein יובל קטן ומן חרואו, בהזדמנות זו, לסקור אם החוברות שהופיעו עד כה, ובמקצת - בת חוברת זו, סקירה עניינית עוד כמה שאפשר - אובייקטיבית. והרי אין דבר אובייקטיבי ממשדים; תאריכים ועובדות, החוברות לא הופיעו בתאריכים קבועים, היקפם אף הוא לא היה קבוע, ובמבחן חלו שנויות עד אשר הגיעו ליציבות מסוימת.

והרי לוח קטן על זמני ההופעה:

חוברת א'	-	17.4.67	-	32 עמודים, מזה בעברית	16
" ב'	"	45 ,24.12.67	-	"	20
" ג'	"	45 ,1.8.68	-	"	18
" ד'	"	57 ,15.12.68	-	"	24
" ה'	"	48 ,1.8.69	-	"	20
" ו'	"	56 ,7.4.70	-	"	25
" ז'	"	61 ,10.12.70	-	"	24
" ח'	"	53 ,25.7.71	-	"	17
" ט'	"	38 ,29.2.72	-	"	16
" י'	"	65 ,20.12.72	-	"	26

השתדלנו להוציא את החוברת לקרה יום האזכרה השנתית לקודשי קרמניץ, אך לא חמיד הדבר עלה בידינו, לבתילה - ניחן כל החומר בשתי השפות, אך במרוצת הזמן חדרנו להקפיד על בן, כדי לא לנפח את החוברת מפני סבירות, וגם מסיבות אחרות. נציגים שמעולם לא חסר לנו חומר, ולא טעם האטבר חומר רב מדי, אך העבר חלקו לחוברת הבאה.

ועתה, מי וממי הבוחבים? ודאי, חברים המערכת (וביחוד הח"ח מנוס ורוכל) הבישו את חלק הארי, אך לא הם בלבד. 27 מחברים, מן הארץ ומחו"ל, תרמו פרי עטם, ובמשע החוברות פורסמו 117 רשימות שונות.

מטרח קיומו של הארגון היא לשמר את זכר קהילת קרמניץ, לפחות בדרך הזה, ואחד הכללים להשגת מטרה זו הן החוברות של "ק.י.ק". מה ניתן, איפוא, המשע החוברות שהופיעו עד כה?

תיאור ההווי של יהודי קרמניץ ואישיה ניתן ב-16 רשימות. מלן - בגדות הזמוריטי וחילן - חיוד שקט, אך כולן - מתוך חייה והתרפקתו על העבר שאיננו. אירופאים בולטים ואף רובדים שלמים של יהדות קרמניץ קנים כאילו לחייה לעינינו עם קריתן של רשימות אלו. נציגים במיוחד כמה מונוגרפיות גדולות, פרי עטו של חברנו מנוס ובן של מרדי כי.

אולם קיימת גם קרמניצ' של ההוותה, אלה הם יוצאי העיר בארץ ובחו"ל. מציאות זו השתקטה אף היא בתוכנות שלנו, בעיקר - במדור "פסיפס", אותו הקפדנו למת בכל חונרת ובשתי השפות. למצאות זו ניתן בטוי גם בראשיות מיוחדות, כגון: אישים ילידי קרמניצ', והדרם פני זקן, אנשי קרמניצ' במערכות ישראל, יוצאי קרמניצ' בארגנטינה ועוד. כדי לציין, שמדור "פסיפס" מכיל (ב-9 ה Chapters) 70 Kapitai, שכל אחד מהם מוקדש לאירוע מסוים שכינן אנשי קרמניצ' בהוותה.

מאליו מובן שהחברות מלאות בדריכות את הפעולות השוטפות של הארגון, את ספריית ריב"ל ואת המודון שליד הטפריה, את האזכרות השנהית, את הפגישות עם חברינו מהו"ל, וכן את האירועים החברתיים (esisvoch חנוכה, פורים), פולות הסע, הכנסת מהו"ל ועוד.

תוך 5-6 השנים האחרונות הלו לועלם כמה עשרה מבין אנשי קרמניצ' בארץ ובחו"ל. נחש ה Chapters פורסמו 58 נקרולוגים ובהם מנהליים, רובם - בציירוף צלומים. החל בחברת ז' מוקדש מדור מיוחד לארגנטינה, שם חייו כ-150 משפחות יוצאי קרמניצ', המקיים ארוגן ער ומלוך, שהוא את יכולתו גם בהזאת ספר-זכרון בשנת 1965.

- - -

זהו היבול של 9-10 ה Chapters של ק.י.ק. בתקופה שבין אפריל 1967 ועד לאוגוסט 1972. איש קרמניצ' הרוצה לא לשכוח את הפבר של עירו, את השואה שפקדה את העיר והמגנים גם בסעודה בין יוצאי עירו שבארץ ושבתוכות - יכול לשאוב מחברות אלו מלא חפניות. ואולם, לאחר כל חברה מגיעות למערכת חגורות חמוץ, לעיתים אף גלהבות, מאה חברות שונות בארץ ובחו"ל. אז אומרים אנשי המערכת איש לרעהו: יש שכר לפועלתו, כדי היה הטירה שתרחנו.

אכן, לא בך הדבר בוגר לצד החכיזבי של ק.י.ק. מקבל החבר את החברות, קורא בה, נהנה ומחבש, אך את החלים עבורה הוא דוחה ל"הזמן". כ-400 חברים אחנו בארץ, ורק כמחציתם משלמים עבור החברות באורח סדר, יתרם משלמים בעבור זמן, או שנשארים חייבים. כדי להקל על החבר שתחנו שבוע בבנק הדואר, מאז שופרה אמונה gabija, אולם רק במקרה.

הוא הדין גם לגבי חברי שבחו"ל. ארגנטינה משלמת בזמן ובאורח סדר, בטכום אחד بعد כולם, גם מוסיפים מפעם לפעם מענקים מיוחדים. לעומת זאת קנדת מגרת מאר בשלומים, ואילו בארה"ב,שמה שלחחים אנו 75 עותקים, משלמים רק מעטם. אמנם אלה המעתים מכנים סכומים נכבדים, המכיסים גם את הפיגור של יTERM, אולם עשרה רבעות של חברי המקבלים את החברות לפי תחובתם האישית - אינם מוצאים את הדרך לשלם בעד החברות, אם באמצעות הסופייטי ואם בדרך אחרת.

ועתה, הנה ונציג בפני חברי את הטעים במלואה, והטעם - לא בסדר אלפא-ביתי אלא לפי המרומה שבאחד מביא. 1) מנוס גולדנברג 2) יצחק רובל 3) שמואל טיסלמן 4) יהושע גולדברג 5) רחל נדייר 6) מרדייביץ' - ארגנטינה, ואחרו נ אהרונ 7) אברהם ארמן, הגותן לחברות את דמותן האמנותית וחולש על ההדרטה. בחרוגם עשים - רחל נדייר, אנה גולדנברג ויהודית (איתקה) שטרן. זמן מה לקח חלק בעריכת גם חברי דוד רפטורט מניו-יורק, בחלוקת חיומו בישראל.

החברות נדפסות ב-700 עותקים, ותפוצה היא כך:

375	-	בישראל, לחבריו הארגון של יוצאי קרמניץ
75	-	" לשוניים: ספריווח, מוסדות ובודדים
100	-	בארגנטינה, ע"י הלאנדרמאנשאפט
25	-	בארצות הברית, ע"י הסופייטי
50	-	" " במשרים, לפי כתובות אישיות
25	-	בקנדה, ע"י זה, מקום דטר
25	-	במדינות שונות, לספריות ולאישים
25	-	رزבה
<hr/>		
ס"ה	700	עותקים

בזאת אנו מטימים את דברי הפתיחה לחברה העשויה של "קול יוצאי קרמניץ" ובידי החברים הביריה אם חברה זו מסתומים את הגבול על מפעל זה, או מפחח לו תקופה חדשה.

ה מ ע ר כ ח.

- - -

לתשומת לב

מחמת גיקפה הבלתי רגיל של חברה זו, שהיא מעין חברה-יובל, וכן מחמת יוקר הדפסה והמשלוח, נאלצנו לקבוע הפעם מחיר של - 5 ל"י (בשביל חברה זו בלבד), ובחו"ל - $\frac{1}{2}$ דולר.

המשrokim של חיים-פנחים

חיים-פנחים קדרושע. מי לא הבירו בעירנו? מי לא יודע לספר עליו בדיחות שונות גם היום? כבר סייר עליו בכישרונו רב חבדנו מרדכי כ"ץ ב"יזכור בור", שהוציאו בני עירנו בארכנטינה. אוסף גם אני מהו לאווח דמות מקדרich, שברבות ממהות נתרבכה עירנו אז, באלאי פירחות אחרות. ריבות דובר על חולשחו הגדולה של חיים פנחים לשעוניים. – חולשה "שמולשה" – טענו הזקנים – זוחי מלחה קשה, יזהר גרוועה משיכרות, שתביא כליה עליו ועל משפחתו.

ביח סבי, ר' נחמן מרגליה השען, היה מעין מקדש קטן בעיניו חיים פנחים, אליו היה נمشך בכווח מאגי של שעוני הזהב והכסף הניצאים, אשר הבינו בו בעיניהם חושקוח מהורי הזכוכית בארונוך והיו מעוררים את חשוקתו אליהם, שלא ידע שבע,

מבוגד يوم היה חיים-פנחים, בעזוח בנו, גומד את חלוק המיטים לעשרות רבוח של בעלי-בתמים. בצדדי ענק עשו שני אח דרכם לאורד הסימטאוח המטוחלות בהשכטה הבוקר, כשהירח מאיר להם בחורף וציננת הבטרם שחר מעבירה רעד בגוטס בקיין.

בהגיונו הביצה היה חיים פנחים חוטף בחיפזון את אדרות ה策רים, מחליף את בגדי העבודה שלו בגדי שבת, מורה מגפיו, הגבויים עד למללה מברכיו, בעיטרן חריף, שם צמר גפן חדש באוזנייו והוריך לו לאיסו למקרו, לביחו של ר' נחמן. החנוניות, המפהקים על פחמי חנויותיהם הריקות ואנשים שהזדנו בדרך, ידעו היטב لأن פוטע חיים-פנחים וליזווהו בבח-צחוק טלחניך. העגלונים, שישבו דרך קני נציגות על מדרגות החנונה של סבי, היו מפנים לו, מהור אי-רצון, מעבר צר והיו פולטים בשעת מעשה הלווח גסוח על חשבונו. חיים-פנחים לא טמן את ידו בצלחה והיה משיב להם מנה אחד לפחות.



בל של קור וריח תריף של עיטרן היו חודרים להנחות יחד עם חיים-פנחים. באי הבית, שהיו מזדמנים באווחה שעה שם, היו נראים כגמדים נוכת גוףם הבדול והמושק. בחיווך מלכוב על פניהם היו מצפים למה שיקרה עוד מעט. פניו של חיים מנהס היו מרצינאים אז, זנדמה היה, שהנה יתפרק בזעם לקראה "חבר הלצים" שמולו. אולם מבטו נופל על הארון הנכטך ועל פניו משתפכת בת צחוק רחבה וסובבה, היחידי בוחנות, שפנויו זועפות, הוא סבי. יודע הוא אח הצפוי לו. – רבבי נחמן – פונה אליו חיים פנחים במקש שפתאים ובהיממאות – מהacha כועס כל כר? מה עשיי לך? קרעתין לך

אך הקאפטוטע? (כחאב איין געקוילעט די קאפטוטע?) זוכר חיים פנחס היטב וזוכרים כל בא-הבית כמה פעמים הוא נפגש ויצא בשבוע שעבר במלון המשא ומתן שלו על החלמה ה"אמפיגלעט" של זהב ב"זעניטל", (אך שמו השעוניים הוא היה מבא בהקאנח מתוך חייה) המצלצל את השעה, כל אימת שלוחאים על האביזר המתאים, היה זה רק חוליה אוח בשרשרת הארכובה של חילוטי שעוניים, שנמסכה שניים. כבר מזמן שעה סבלגותו של סבי ובקשו של חיים פנחס נחכלה הפעם בסירובו ה"מושלט".

- השעון הזה לא שביל ידיך הגסות - טען הוא - כנגיעה הראשונה שלך על המנגנון העדין זהה יבוא עליו הקץ. - נגדי טיעוניים מפין אלה היו לחיים פנחס טיעוניים שכונדר, בהם הוא השתמש בישילוח בכל עימוח ועימוח צזה עס סבי. אך היה גם הפעם, ולא הבחין אף איש באיזה אופן הביאו "זעניטל" הנכסך לידי הגרומה, בה הוא מדטר כdeg שמכובחו זה עתה מהטיט. אולם מרשו של חיים פנחס לא יכול היה להוציאו כבר שום בוז בעולם. אך "האטגאה" הוא החזיר בביטול גמור למקומות מנוחתו, הוסיף מה שהוסיף למחירו ויצא מהחנות קורן מרוב אושר, ליוהו איזה רותוי החמורות של סבי כרביגל, לבל יעז להראות אם פניו כאן עוד פעם.

עבר רק שבוע אחד וחיים פנחס הופיע שוב. והפעם לא במתגונן. הטוון שלו היה כשל איש שذرתו אינה מוטלח בספק. - אל נא באפק ר' נחמן - הפטיר הוא, בהתקלו במפטו הזועם של סבי - אל חירא, לא הבאתני לך בחזרה את ה"זעניטל" -. ידענו בולנו, שגם תורו של זה בוא יבוא. אבל באחיו יום חיים פנחס החכוון למשהו אחר. בשבוע שעבר בנחלו את המשא ומתן על ה"זעניטל", נחקלו פיניו במשrokית מזחבת צוירא, חמנחה בקרן-זווית של ארונות השעוניים בין יתר הקישוטים, שחולמים אותו על שרשורת השעון. המשrokית חזאה גזלה את מנוחתו מזו. רק הפחד מפני סבי הרחיעו לבוא למחאה העiska עם ה"זעניטל".

בטכסיים המקובלים עליו ברגעו עם סבא הוא ניגש לעניין. - ר' נחמן היקר, שתחיה לי עד מאה ועשרים שנה, חן נא לי רק להחזיק אותה בידי, לא יאונה לה, חלילה כל רע, שם שני יהודי -. להחזיק את מה? רעם עליו סבי בקול רוער מכעס. - את זו, את המשrokית - החגן חיים- פנחס. - לך לכל הרוחות! (גיי צו אלדע שווארצע יארן!) יצאת מדרחך? לשם מה נחוצה לי היהודי משrokית? - צעק סבי. קשה מאי עבד חיים-פנחס על סבי הפעם. וגם עכשו, כמו תמיד, היה הוא המנצח. בצדדי און הוא יצא מהחנות, שככיסו המשrokית ועל פניו חיווך ערמותי.

שבשת הקרובה הופיע חיים פנחס בכיה הכנסת הגדל, כשל ח齊ינו השורה מתוחה שרשרת זהב בין הרים הימני בו שכן כבוד שעון זהב ובין הרים ושמאלי עם שעון הכסף, ועל השרשרת החנדגה בעליצות רבה המשrokית. בכל שעת התפילה לא עזב חיים פנחס את המשrokית. אצבעותיו הגרומות ליטפה, בלטף חינוך חביב. הזאטוטים שהקיפוו נעצו בה עיניות מלאות קנאה, חיים- פנחס דאג גם שבולי-הbatis, שכאורה פסוקים היו בענייני דשמייא, יראו את המשrokית ויהנו במוּהו.

עברו שבועיים ובשעת בין-ערביים אחת, בסופה שלג נוראה, נפתחה ב מהירות הדלה של בית סבי, ולתווך החנוך נדחק חזקה, על ידי הרוח המשוללת, חיים פנחס ואיתו ערימת שלג שדקה למגפיו. החנוך באומה השעה היה מלאה חזוניים, שכאו מחנוויתיהם הקרוות והרייקות להתחמס ליד

התנור, רחש לחש עבר ביניהם. הטעעה חדשה מתקרבת ובהה. פני סבי החווירו ונראתה היה שהוא נאבק קשוח עם זעמו, העולול היה להתרץ בכוח רב. שקט השחרר שמאום, השקט שלפני הסערה.

הראשון שהפר אותו היה חיות פגח. בקול נטוך ושבור של חוזר במשמעותו הוא פנה לעבר סבי: - ר' נחמן, "סערצע", חטאתי ופשעתי. הצדיק אמר, למה, בא מה, נחוצה לי היהודי משורך? זה יצריך, יmach שמו, שהמיתני, לחשעים וחשע כפירות צרייך אני אותה -. ובתרם הספיק סבי לפקוד את פינו, הוציאו חיים פגחים בתנוועהZRIZAH את צמר הגוץ מאוזני, בשתי אצבעותיו הקדמיות טחט את אטו וניטח את לתייו. פגיו הטעיקו מאד ושריקת מחרישת אוזניים, כשריקת קטר פראה מאוזנו השמאלית. בשريקה בזאת הבהיל תיימ-פנחת אח ועדת הקבלה של צבא-הצادر בצעירותו, והוא שוחרר. מלאכה יפה. עשו ה"טומחין" בשעה בנקבם במרצע את פוך אוזנו.

- נו, שואל אני אתכם, - פנה חייט מנתן לחנונאים, מוכי החדרמה, במלאו חוק מיהו - אני זוקק למשורך העולובה הזאת? - צחוקם הרם של הנאטפים אישרו את דבריו. מהשמיים באה להם ההצגה הזאת ביתום קר וקודר זה.

אר סבי, אשר לעחים קרובות טען באוזני בני ביהם, כי קאדושקע זה יוריד אותו נטרם עת שאולח, לא יהיה שותף לשמהaza. הוא צנחה באין אונאים על כסא המלאכה שלו. את עיסוקו החליטין החדש בצעה סבמא, שבשעת המעשה הביעה את צערה על גורלה המר, שנפל בחלוקת של אשתו המטכנה, בה צחוק מתוקה של תינוק מהיין היה חביבתו של חיים פגחים על בר.

הסופה בחוץ שכבה, אפלולית הערב ירדה על העיר. רק צלצל הפעמוניים על צוاري הטוטמים של עגלת תורף בודדמת הטרה את שלوط הרחוב הריק. הבל טיווחיהם המיחמר לעל בישר את בומו של כפור חזק. חריקת השלג מתחת מגפיו הכבדים של חיים פגחים, החוזר הביתה ומכיסו נכס יקר חזש, הרדהה במרחקים.

* * *

ג' רובל בספרייה ע"ש דיביל של ארגון יוצאי קרמניץ, ליד אוניברסיטת תל-אביב

בחוברת ט' של "קול יוצאי קרמניץ" סיירנו על העברות הספרייה לאוניברסיטת תל-אביב ועל השתלשלות הדברים שקדמה לכך. העברות הספרים בוצעה לפני למעלה משנה על סמך הסכם פרלימינרי שבעל-פה. המשא והמתן נמשך חדשים אחדים, ורק ביום 8 במרץ 1972 נחתם הסכם פורמלי ומפורט ע"י נציגי האוניברסיטה (הרקטור - ש. סימונסון, המנהל הכללי - א. דורון והיוועץ המשפטי - ד"ר מ. ישו) ונציגי הארגון (י. רובל, מ. גולדנברג, פ. ליטב, א. ארgeom). נוסח ההסכם ניחן להלן במילואו ולא נחוץור כאן על תוכנו. פועל ביותר בניסוח ההסכם היה ה' פטח ליטב. הספרים שוכנו בחדר מיוחד, אשר במבנה "בית המפותחות" במסגרת המכון לחקור הספרות העברית, אך עוד לא נקבע אם זה יהיה גם מקום הקבוש או שיינדרו לאחר מאדים אחר שבמסגרה זו. קליטת הספרים מצריכה פעולות מסוימות: רישום, קוילוג, בדיקת חלק מסוורים חדש, סידור ממוין באצטבאות וכדומה. כל עבודה המתארגנות הזאת הולכת ונעשה, ע"י המנגנון של ספריית "בית

ההפוץות", וההנחה הייתה שחתתיזים עד להחלה שנה הלימודים חל"ג, אך בפועל זה יימשך כנראה כמה חודשים נוספים.

בהתאם להטכט הורכבה ועדת משותפת, בהרכב דלקמן - מטעם האוניברסיטה: פרוט' ג.ALKOSSI, ראש מדור ספרות ההשכלה (י.ו.ר), פרוט' י. לויין, ראש החוג לספרות עברית וספרות ד. קארמי, דיקאן הפקולטה למיפוי הרוח; ומטעם ארגון - א. ארגן, פ. ליטוב וי. רוכבל. הספריל ביחסו מטעם אנשי האוניברסיטה הוא פרוט' ג.ALKOSSI, ובצד הטכני-ארגוני - מר ב. ארבל, הספרן הראשי של "בית החטוזות". האסיטטנט של פרוט'ALKOSSI, מר בר-חנא, נועד לדדריך את החלמניים והחוקרים שיזדקקו בספרייה, הדרך מקצועית.

במרוצת הזמן מאז העברתנו נספו לספרייה ריב"ל 73 ספרים (מהם 39 בקניאיה, 34 במחנה מוסדרות ומחקרים שלנו). הספרים נבחרו לפי הדרכתו של פרוט'ALKOSSI, וחלק מהם - יקרים מציאות, המעלים את הרמה של הספרייה. לקניאת הספרים הוציאנו קרוב ל-1,000 ל"י, ועוד היד נטויה לרכישה נוספת, אם רק יזדמנו ספרים בעלי ערך. כדי להעיר בהקשר זה שהצברה רצובה ניכרת למטרה זו מהסכומים שנחרמו במיוחד לשם כך, ואילו בשנים האחרונות לפני העברת הספרייה, הוציאנו בסעיף זה מעט מאד.

הועדה המשותפת עשה גם צעד ראשון בפנייה המילגה עבור מחקרים בספרוח ההשכלה, ואישרה מילגה בסך 1,250 ל"י, שנחרמו ע"י חברנו זאב שניידר מדרוט לזכר אביו שמואל שניידר ז"ל. המילגה ניתנה למרד בר-חנא, עכוד עבדחו הסמינריזציה לקרה התואר השני בנושא "הנובליה העברית בחוקות ההשכלה: ייל"ג וברנדשטיינר". ומחקר הוא בהיקף של 120 עמודים.

בקרוב יוחלת, כאמור, על החדר הקבוע בשביב הספרייה, או יטפל חברנו ארגן בעיצוב דמותו של החדר, להנצחה זכרה של קרמניץ היהודית כצורה חזותית הולמת.

* * *

ה ס כ ס

ב י נ
ארגן יוזאי קרמניץ בישראל (להלן - הארגון) מצד אחד,
מחל-אביב, רחוב לה גרדיה 67 אצל יהושע גולברג

ו ב י נ
אוניברסיטה תל-אביב - המכון לחקר הספרות העברית ע"ש
בן-ציוון נץ (להלן - האוניברסיטה ו/או המכון), מצד שני,
מחל-אביב, רמת-אביב,

ה א ד ג ו נ
הוא הבעלים הכלודי של ספריה המקדשת לספרות העברית מתוקעת ההשכלה
הנקראת "ספרית ריב"ל" (להלן - הספרייה).

ה א ר ג ז נ
משמעות בוך שבספרייה יישעה שימוש ראוי, שAGEDל וחתמת לטובות הכלל,
ובמיוחד לסיעם בידי חוקרים, סופרים, תלמידים וכו'.

ה אוניברסיטה
את המורים ואח הפטודנטים בעבודתם המדעית,
מעוניינת שספרייה חעבור לרשותה על מנת שתשמש את החוקרים ועוזריהם,

לפייך הוסכם והותנה בין הצדדים כלהלן:

1. הארגון יאפשר לאוניברסיטה אוח הטפරים שבפטריה בלי חמורה כלשי ווואוניברסיטה קבלת אוח הטפראים לרשותה ומוכנש אוחם לתוכן מסגרה המכון לחקר הטפראות העברית ע"ש בן-צביון כץ (להלן - המכון).
רשימת הטפראים רצופה כאן ומזהו חלק בלתי נפרד.
2. הטפראיה חקרה "טפראיה לטפראות ההשכלה ע"ש ריב"ל - יד לקדושי קרמניץ, ווילינזון מיסודם של יוצאי העיר אשר בישראל ובחוץ". השם השימושי המכואר של הטפראיה יהיה "טפראיה ריב"ל".
3. הטפראיה משמש בתור ייחידה עצמאית בתחום ספריית המכון:
 - א. ע"י שחמוקם במרקז באצטבאות מיזודה לה,
 - ב. ע"י שעל כל ספר וספר, אלו שיתקבלו בתחום הטפרא זה ואלה שיירכשו או שיתקבלו בעחיד באופן אחר. - יידבק בהם סימן אקס-לייבורס מיוחד.
 - ג. ע"י שבמקומות מחאים בספריה בסמוך לאצטבאות יתלו שלט הנה מיוחדר שגורתו ומיידיו ייקבעו ע"י שני הצדדים להטפרא זה, ונוסף על השלט - תמונה ריב"ל וכן חמונה ביחס וחומרת העיר קרמניץ.כל הספרנים והחברים האלה המיעדים את הטפראיה בכתלי האוניברסיטה ו/או בכיה החפות יישארו כפי שפורטו לעיל, לנצח.
4. בהחאים למגמה מוצהרת במובא להטפרא זה, הוסכם בין הצדדים שהטפראיה לא משאר סטטית, אלא חורחב בהתמדה ע"י הצדדים, לפי יכולתם, ע"י רכישת ספרים נוספים בדרך קניות או תרומות.
5. הארגון מבטיח לעשות שימוש לרוץ זמן כטפים למיילגות ו/או לפרסים שיינחנו לעושי עבודות בנושאים הקשורים בספרות מתוקפת ההשכלה ושיאושרו ע"י המכון.
6. שני הצדדים יעשו להרחבה נוספת של פעולות הטפראיה, ע"י ארגון ארועי תרבות נוספים, כגון ערבי קריאה, הטבראה, הופעות בפני סטודנטים ו/או תלמידים בנושאי השואה ועוד.
7. גהוֹל הטפראיה, בחירת ספרים לקניה, שמירה על והחזקת הספרים ובמיוחד שיתוחה של הטפראיה, יהיו בידי גוף שיורכב מבאי כה האוניברסיטה והארגון במספר שווה, ביושב ראש הגוף (זועדה) זה, יושמו בתלייטין כל חזי שנה בגין כה שני הצדדים, כאשר היושב ראש הריאון של הוועדה יהיה בא כה האוניברסיטה.
8. האוניברסיטה תעמיד לרשות הארגון אחד מאולמותיה (ואם השירותים - מזנון וכו') לצורךurbed האזכרה השנהית - (בחודש אב או אלול - אוגוסט) לקדושי העיר קרמניץ, כך אפשר לוועדת הארגון לקיים מפעם לפעם ישיבות שלו בספרייה.
- הארגון מעוניין לקבל בספרייה זמן אורךם בודדים יוצאי העיר קרמניץ המהגררים בחו"ל, להראות ולהסביר להם את המזרדים ואת הקשרים עם אוניברסיטת תל-אביב. האוניברסיטה מצידה תעוזר, כפי שיראה הדבר לדמי ולמושיל.
- המועדים לארועים (שיכריבו רזרכזיה) והמידורים שייהיו כרוכים בכך, ייעשו בהסכמה, בתנאי שבפעם חבוא הוועדה על כך 15 יום לפחות מראש. קבלח פני האורחים יתכן שתתקיים במקום אחר באוניברסיטה, ובספרייה ייערך בקורס בלבד.

על כר באו הצדדים על החתום:

ארגון יוצאי קרמניץ בישראל
רחוב לה-ברדייה 67, תל-אביב.

בחל-אביב, ביום 7 לחודש מרץ שנה 1972

פ. ליאט	ש. סימוננסון
י. רוכל	מ. גולדברג
<u>א. ארגן</u>	<u>א. דורון</u>

הארгон האוניברסיטה

אוניברסיטת תל-אביב

הודעה לעיתונות 8.3.72
מס. 1296

ספרייה ריב"ל - תרומות ארגון יוצאי קרמניץ לאוניברסיטה תל-אביב

מאוח ספרים בעלי ערך היסטורי, ספרותי ודוקומנטרי, נחरמו לאוניברסיטה תל-אביב ע"י ארגון יוצאי קרמניץ בישראל. התרומה הינה מפעל זכרון לעיר שהושמדה בימי השואה הנאצית.

הספרים נחरמו לאוניברסיטה במטרה להקים ספרייה שתפעל כיחידה עצמאית, חוץ ציון זהותם המינוחת, במסגרת ספרייה המכון לחקר הספרות ע"ש בנציגון כ"ז זיל,

הספרייה תקרא ע"ש ריב"ל - רבי יצחק בער לוינזון, (1860 – 1888) סופר יהודי בתקופת ההשכלה, בן העיר קרמניץ, שכונה בשם "מנדLOSEן הרוסי". ספרים רבים של ריב"ל המצוים באוסף, הינם בהזאה ראשונה וללא עחקים בספריות אחרות. הספרייה נועדה לשמש חוקרים, מורים וסטודנטים בעבודתם המדעית.

ארגון יוצאי קרמניץ יביאס כපים לקרן מילגות וטריטים שיוענקו לסטודנטים ולחוקרים העוסקים בספרות מקצוע ההשכלה.

לקראת ייסוד קרן מילגות ליד אוניברסיטה תל-אביב מטעם ארגוון יוצאי קרמניץ

השנה, דומני, רשי ארגוון יוצאי קרמניץ לרשותו לעצמו פעלוה חשובה ביותר בחו"ל אולדיותיו. כוונתי לשיקום הספרייה שבಹקמלה ובפיחוחה הושקעו מאטאים רבים במשך קרוב לעשר שנים. הספרייה, כאמור, העברת לכטלי האוניברסיטה בחיל-אביב, ושם לא רק שתרפער את אוסף הספרים שלהם, אלא גם שימוש מכשיר חרכות ומחנץ חשוב, כעזר לסטודנטים ולחוקרים בעבודותיהם על הספרות העברית מתוקף ההשכלה. יש לציין, שהמומחים באוניברסיטה אהם באננו במגע, לא מגעם לציין את האוסף שנמסר להם על-ידיינו בכנס רב-ערן.

והנה, עוזד הארגוון בפני מיצע נספּי, שהוא לטעה המשך להקמת הספרייה ולהעברתה לידי האוניברסיטה, ולענין דעתו - גולת הבזחלה של פעילותה הארגוון. מדויב על הקמת קרן מילגות לחוקרים ולסטודנטים כדי לסייע בידם בעבודתם המדעית בחקר טרור השכלה. תוכנית זו הצעה חברנו זולף שניאיר מדרדריט שバラה"ב, שגם חרט סכום ניכר למטרה זו, ובשיחות שלנו עס אנשי האוניברסיטה בתקבלה יזמה זו באחדה וברצונו.

על הקרן להנציח את זכר העיר קרמניץ ואת קדושה, וגם את זכר קרוביהם ויקיריהם של חברי הארגוון שהלכו לעולמם או נישפו בשואה. הקרן צריכה לקום כМОבן מחרומותיהם של יוצאי קרמניץ בארץ ובתוכה הארץ, ומדובר הפעם על קרן הרואיה לשמה, שחוכל להשתלב בכבוד בין הקרגנות הקיימות באוניברסיטה, ושפירותיה (הקרן צופקד באוניברסיטה) אכן יענו על הדרישות שאנו מציגים לפניה. העמדנו לעצמנו מטרה לאוסף סכום של כ-60 אלף ל"י (כולל התרומות מחברינו בחו"ל-ארץ), ויודעים אנו שאין זה סכום קטן, אבל הרבה תקוותנו ואמונהנו לחברינו שיטו שכם למפעל זה ויישו מאמץ שיאיה אולי האחוריון, ובאמת גולת הכוחה בתחיי הארגוון.

אל נא נשכח, חברים, שהדור שלנו הוא האחוריון שזכרוון העיר וקרבעותיה עדין חי בנפשנו וקרוב לנו, וזוהי أولי השעה האחורה להקים מצבה הולמת לקהילת קרמניץ ולקדושיםה. אנה, חברים נעשה כולם כי יכולתנו ואפקט ליכולהנו להנציח את זכר יקירינו, את העיר וקדושה, בפעולת תרבותית שיזכיר לדורות שלאחרינו את העבר המפואר והמצווע. אין זה עוד "בית" או עוד מועדון, זו פעלוה שהדור שלנו יוכל להתגאות בה.

אין אני נכensed לפרטים, הם רבים וחשובים, ובחזרה ובעניות האישיות לחברים הם יובהרו היטב. קיימים באוניברסיטה שיטה וסדרים טכניים המאפשרים את ההנצחה, כגון חוברת מיוחדת המופיעה מדי שנה בשנה, טקסטים מומבאים לחלוקת המילגות, תעודהות לתורמים וכו'.

הלוואי ויכולתי למצוא את המילים הנכונות לבטא ולהביא לפנייכם את רגשות החברים שלקו מצע זה ללבם. ופעולים במשמעות יכולתם לביצועו.

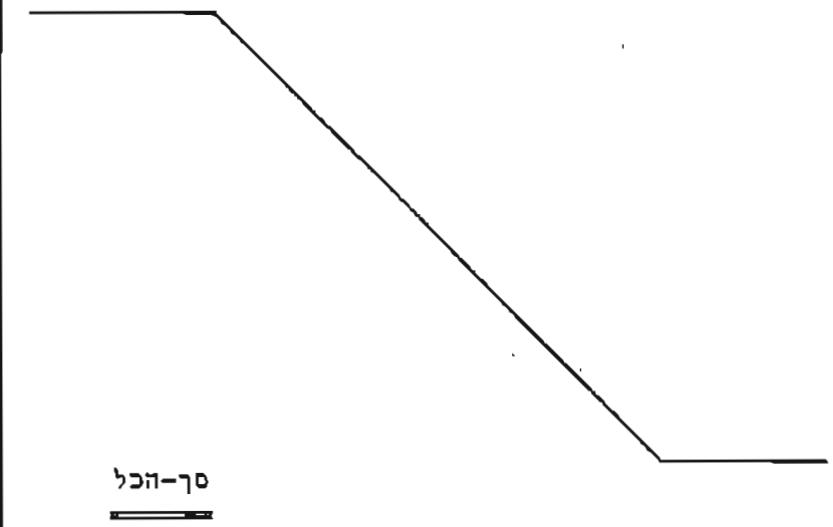
* * *

ACTUAL USES AND NEEDS OF THE BUREAU OF INVESTIGATION AT PRESENT.

הארץ לדורות, דברנו יעצז

דִּין ווחשבוֹן כספי לשנים

הכָּבֵנָה

1970		1969		סעיפים ה הבנסה
				<u>יתרה להחלה השנה</u>
	747		4514	בAshkenazi עובר ושב בנק הטומליים
	3034		-	במיירות ערך, מילואה קצר מועד
5106	<u>1325</u>	4514	<u>-</u>	נדולרים, בהשbon סמ"ז, \$379
				<u>הבנייה מחברים בארץ</u>
	653		587	דמי חבר ששולמו ביום האזכרה
	347		840	بعد חברו "קול יוצאי קרמניץ"
	100		-	بعد נקרולוגים ב"ק. ג. ק."
	-		חרומות בשליל הספרייה ולפועלות אחריות	
	5		20	רבייה מת' עובר ושב בנק הטומליים
	269		-	רבייה מנויות ערך
1405	<u>31</u>	1565	<u>-</u>	הכנסות שוגות
				<u>הבנייה מתוצה בארץ</u> (נדולרים שחושבו בלירות ישראל)
	630		1690	בשביל "קול יוצאי קרמניץ"
	892		385	בשביל טריהת ריב"ל
	455		-	כג"ל, לקניית ספרי AMS
	1750		-	מארגנטינה, בשליל הספרייה ולפועלות אחריות \$ 500
	420		595	לארכבי טען
4247	<u>100</u>	2670	<u>-</u>	לפועלות שונות של הארגון
				
	<u>10758</u>	<u>8749</u>		סך-הכל

(בלידות שלמות) 1970, 1969

ה ו צ א ה

ס ע י פ י		ה ה ו צ א ה	
1970	1969		
1939	1421		"קול יוזאי קרמניץ"
416	377	46	اذכה לקדושים קרמניץ
	262	—	<u>ספרית ריביל:</u> ספרים
678	<u>416</u>	46	קסלוב
		—	מילגה ע"ש שמואל שניאידר ז"ל עבר מחקר על ריביל (הטכום נחרם ע"י בנו זאב שניאידר בדצרויאט)
—	300	672	<u>ס.ע.ד</u> לנצרכויות
1445	<u>200</u>	672	הלוואות לחברים עולמים
108	187		מודעות אבל
100	—		השתתפות במילגה ע"ש חבר שנפטר
			<u>פעולות חברותיות</u>
		200	אולם למיסיבת חנוכה
		26	כרטיסי ברכה לראש השנה
312	<u>312</u>	389	קבלת אורחים מהו"ל וישיבות הוועד והמערכת <u>הוצאות ארגוניות:</u>
	94	60	סלפון
	62	82	דוואר
	215	79	נסיעות
492	<u>121</u>	225	זכריי משרד
	25	—	<u>הוצאות שונות</u>
45	<u>20</u>	26	عملיה לבנק הזרים עבור טיפול בנויות ערך
5535		3643	הוצאות שוניות
			ס"ה הוצאה
			<u> יתרה לשוק השנה</u>
	1326	747	ב בחשבון פobar ושכ בנק הזרים
	—	3034	בבנייה ערך, מילוה, קזר מועד
5223	<u>3897</u>	<u>5106</u>	בדולרים, בחשבון פ"ז: \$1114 - 1970; \$379 - 1969
10758		8749	סך-הכל

הַכְּסָמָן!

ישראל אוטיקר ז"ל



(קטעים מtower החוגרת שיצאה לזכרו, בשלושים למותו, ע"י קיבוץ נען)

אשרי תמיימי דרך.

יהיה ישראל אוטיקר איש ישר ומחמים, שלם עם עצמו, עם הדרך החלוצית והקיבוצית אונחה בחר, מאמין באמון, באנשים, בתנוועה, אופטימי מטבעו ונוטה לראות בכל את הטוב והיפה. היה ונשאר עד ימיו האחרון המתים הגדול, מזדהה עם צולם הערכבי

אחו יצא בדרך משכבר הימים, והילת החום והאמונה לא הוועה, ברבות הימים קנה ישראל תורה, העשיר מעינינותיו והקיף עולם ומלוואו במולדות ישראל, בחקר גורל הגלוויות, אולם עד יום מותו הוא נשאר ענייו ומחמים כילד, מלא חכניות ותקווה לעתיד.

בראשית דרכו בארץ בקיבוץ עין הים, היה נחמן בולו לרבייה "תעודה הפועל" לעצמו כ"סתכנובייך", בהובלה מריצות המלח בעחלית וכעבודה בטוריה והגיע לשיאים. והיו אולי הימים ההם המאושרם בחינויו. וכאSTER ברבוח הימים נפלו לידי התארים האקדמיים בקלות, היה מחלוצץ רואה אתה – לא נועדנו להיות רק חוטבי עצים ושוabi מים, אם כי בראשיך צעדינו זה היה דבלנו".

ישראל היה חולה "יהודות". אהבת יהודים באשר הם ויצר הטקנות לדעה ולהבין את העם הזה בגלגוליו השונים – דחפוונו אל ההיסטוריה היהודית וקשרוו אליה בחבלי קסם ובאהבה אין קץ. הפלא של צמיחת העם היהודי מ-3 מיליון עד ל-15 מיליון תוך 100 שנה, הגביר בו את האמונה בחילוניות העם הזה וב חזון המיליאונים הרבים בארץ.

ואכן בעולמו הרווחני היוהה ההיסטוריה היהודית וחקר הדמוגרפיה של העם היהודי לדורותיו – גורם מרכזי. מעיד אחד מתלמידיו: "ישראל ידע להחיות פרקי ההיסטוריה בכל תקופה שבה עסקנו ונחלכה לפניו אישיות המלהיבה לאהבת ההיסטוריה ולאהבה העם היהודי. הרצוותיו הוכיחו לנו שוב ושוב באיזו עצמה ובכוח נימוח ניחן ישראל".

"החלוץ" בפולין היה נושא אהבותו הגדולה, "החלוץ" – כפי שהכינו בשנות השלישיים, בעשור שלפני מלחמת העולם השנייה, העשור של "סער ופֿרְץ" שהפך את "החלוץ" להיות נושא דגל המהמכתה האומית-הסוציאליסטית – האישית עצם. וסבירו היה שהוא נקר לדורשה, למרבץ "החלוץ" להשתתף בעירכת "העתיד" ונתן את יכולתו לתרנועה בנפש חפצها ובלב שלם. לכל קריאה נענה: "הנני ואליך".

בזמן האחרון שקד ישראל על עבودח מחקר על "החלוץ" בפולין, הוא החכוון תחת לנושא טימד היסטורי ולשבץ חגועה זו במקומה הנכון בהיסטוריה היהודית של ימינו.

ב"בית הספר לחברים" שבקיבוץ ננון קיימ יסראלי במשך שנים חוג להיסטוריה עברית, וכותב אחד מחלמיdio: "אהבנו והערכנו את המורה, את ישראל, אולם הרגשנו כי המורה אהב גם הוא את תלמידיו. היה הוא דמות של מורה דגול וחבר טוב לכל אדם ואדם".

ובאשר יצא ישראל לדרך הרחבה שמחוץ לעיר מולדתו, חילה ב"החלוץ" בפולין, ובארץ – בחגועה הקיבוצית, בليمודים, בפועלות מרבותיות ובלתייחסות לאיטליה ולארגנטינה – בכל התקופות הללו הוא שמר על יחס חמ לעירו קרמניץ ולהיוה. "ביבורי בעיר קרמניץ – מטפר אחד של השלים מן הארץ – קיבלני ישראל לבב חמ וסתוח. ראש כל – לראות את עירו היפה, להכיר את מקומיה; את הר ה"בונה" אפוך הסודoch, את הליציאום ואח סמינר הבקרים. ובמובן – אוצרה הגדול של עדת היהודים, הריב"ל, נושא לטיד ההשכלה היהודי רוסיה, הוא היה מעורה עירו, פעיל בשטחים שונים ורבים. כל פינה בעירו וכל פרט בקורות הקהילה היהודית לדורותיה היו ידועים לו וחייבים עליו". היה מקפיד לבקר באזורה השנchter לקדושי קרמניץ, ועקב אחר פעולות ארבעון יונאי קרמניץ. ובאשר ניגש הארגון להקיט את הספרייה ע"ש ריב"ל, בחור "מפעל זכרון לקדושים קרמניצ'" היה זה ישראל אוטיקר שהעלתה את הרעיון לייסד מפעל זה במסגרת של סמינר הקיבוצים והוא גם שנייהל אח המומ"ם עם הסמינר,

ועחה כמה פרטיהם ביוגרפיים,

הוא נולד בעיר קרמניץ ביום 22.11.1911 להוריו יעקב אוטיקר ורבקה (לבית פינגרוט) שפטקו במחור פורות. בית היהודי מסורתית אך רחוק מכך דתית. למד בבב"ס יסודי פולני (פואוישנאי) בקרמניץ, וחינוך היהודי קיבל בבית זוכן בחוג לעכירות בהדרכת ליביצ'יק פולדמן. בגיל 12 הצטרף לאגודה נוער ציונית "בני ציון" ואח"כ "פרחי ציון" ומגיל 17 ל"החלוץ". בשנים 1929/31 – חבר המערכת של העיתון המקומי "קרעמעניצער לעבען" ואח"כ "קרעמעניצער טיטימע". בו בזמן שימש מזכיר ב"ס חרביה (1930/32), ולקח חלק פעיל בהסתדרות הציונית המקומית. החל בשנה 1932 פעל מטעם "החלוץ" שבפולין, חילה מתוך כוונת לובלין ולאחר זה במרכז "החלוץ" (1935/38), כחבר המערכת של "יריעות החלוץ" ובתקידיים מרכזיים אחרים.

עם עלייתו ארץ בדצמבר 1938 הצטרף לקבוצה הבחורות הסוציאליסטית בשכונה בורדוביב ועבד בסבל בנמל תל-אביב. חחנחו השניה בארץ – קיבוץ "עין הים" (כיום "עין הכרמל") ליד עתלית, שם עבד בהובלת מרייזות בחברת המלח ובעבודות טוריה בכרמי אكري עתלית, בו בזמן מילא

בם חפקידים ציבוריים במשק (מצביר חוץ, מזביר פנים) בשנת 1944 נסא לאשה את לוטקה שחייה כבר אז חכירה בקיבוץ נען והצטרכָ אף הוא לנען. בשנת 1945 הוטלה עליו מטעם מזכירות הקיבוץ המאוחד שליחות לאיטליה, שם רוכזו איז פלייט השואה בדרכם לארץ, ובמוצם חוא פעל עד 1947. עם שובו מאיטליה (ומצב בריאותו לא ניתן לו כבר אז עבודה גופנית) עשה מספר שנים בהדרכת הנוער-הuele, חחילה במסגרת הקיבוץ שלו, נען, ולאחר זה בועדת הנוער הארץ מטעם מזכירות הקיבוץ המאוחד. תוך כדי כך הכין לדפוס את הסידרה של חוגרות "דוברות", המיועדת לבחירת ספר ולחברות נוער ויצאה לאור ע"י הוצאה הספרים של הקיבוץ המאוחד.

בשנים 57/1955 עבר ישראל קורס דו-שנתי ב"אפעל" (המרכז הטיסוריוני של הקיבוץ המאוחד) ומאי שנת 1958 עבר לחפיקיד פעיל ב"אפעל" כמרצה, מדריך וחבר הנהלה. ענף ההחמחות שלו היה היסטוריה יהודית ודמוגרפיה של העם היהודי.

בשנים 64/1962 הוא שהה בשליחות הקיבוץ המאוחד והסוכנות היהודית בארגנטינה, ובין השאר קיים שם קשר הדוק גם עם הפזורה של העיר קרמניץ שבבואנוס-איינס.

חבריו ב"אפעל" המריצו אותו לעבור קורס לימודים פורמלי - אוניברסיטה, ובשנתיים 1967-1970 הוא למד באוניברסיטה העברית בירושלים במסלול היסטוריה יהודית (הגתחמות - יהדות זמנו) ולימודים רוסיים. קיבל חואר בוגר ולאחר זה מוסך למדי רוח בציון "הצטיינות יתרה". פבודה חומר שלו למאמר פ.א. - מחקר על הנושא "הנouth של החלוץ בטולין". עבודה זו מצא לאור בקרוב בצוות ספר מטעם בית יצחק קצנלסון והזאת הקיבוץ המאוחד. הוא החכונן להמשיך בנושא זה לעבודת דוקטורט, אבל הגורל האכזר ניתק סחיל חייו בטרם עת.

שורה של מחקרים ומאמרים מפרי עטו הופיעו ב"מבנים" ובכתבי עת אחרים. ובמה מהם חורגמו גם לאנגלית ולספרדים.

בפטמבר 1958 קרה אסון-פחע, שבו הביבירה עדה נפתחה בגיל 13.

נפטר לאחר מליה ממירה ביום 16.5.72, השאיר לאשה לוטקה ובן יוסף בקיבוץ נען, אחיו שלום - חבר בקיבוץ גליל ים.

- - -

וכך היה אומר טבנקין לאחר שיחת עם ישראל: "הידוע אתה מה זה אוואיקר? זהו עילוי, כל שיחת עמו מלאחה".

- - -

זו פרשת חייו של בן עירנו הדגול ישראל אוסיקר, אחד מאנשי העלייה שבתוכנו, גלק לעולמו ללאUCH, כשהוא בן ששים.

חבל על דאכדין ולא משתבחין.

כבוד לזכרו.

ליקס ועיבד מחות החוורת של קיבוץ נען
ומהנתונים הביאוגרפיים מפי האח שלום

עזריאל גורן (גורנבוּט) זיל

ביום 11 באפריל 1972 נפטר בחיפה בן עירנו עזריאל גורנבוּט-גורן בגיל מופלג.

כ아버지 משכיל, בוגר הסמינר לרבניים-מטעם נז' יסומיר, מגיע גורנבוּט לקרטנייך טיאטולוי, בה נולד ושם עברו שנות ילדותו ובחורותו. היה זה בתחלת מלחמת העולם הראשונה. הרוב מטעט, קוגין, עזב את העיר בהתקרב החזית למבואיה, יחד עם עוד רבים מהחובבים ועזריאל גורן נחנה על ידי השלטונות הצאריים כרב במקומו.

עם טרוץ המהפכה בשנת 1917, ביום הדבש שלה, אנו רואים את גורנבוּט בין צעירים המנהיגים הציוניים בקרמניץ. באסיפות המוניות בכיכ-הכנסת הגדול, שהיו בה רבות תักษת ההיא, כלל ביניהם חנואם הצעיר, החמיר והמושך, עזריאל גורנבוּט. בדבריו חוצבי להבות, שמשכו אחריו את השומפיס ועוררו את התלהבותם הגדולה.

אופייני מאי לחטוכות הזמן ההוא, שאתו אברך nisi נחנה בראש המיליציה בעיר, במרקם ראש המשטרה הצארית, האיסטרובנייך הכל יכול במדี้ השרד שלו. נסידרו ברחוב שיראקה, מלאה על ידי שני אנשי מיליציה יהודים במדים ובחובות חגורות למווניהם, כשהוא בעצם לבוש בגדים אזרחיים, ורק טرت אדום על שרולו, החמוגנו המושבים היהודים מנהה. בזה הם ראו באופן מואשי ביזח את כל ממשותה של המהפכה שהתחוללה לעיניהם.

כאשר החלו הרכנות לעלייה לארץ ישראל, נארגן בשנת 1919 על ידי המסתדרות הציונית המקומית "משרד ארכי ישראלי שמחפקידו היה: לעודד את העלייה, לעמוד בקשר עם המשרד המركזי לעלייה בורשה, עם מרכז החלוץ, עם השלטונות וגם לבחון את המועמדים לעלייה ולאשר אותם. בראש המשרד הוועד עזריאל גורנבוּט ומצבירו שימש חברו יצחק רוכבל. באמצעות משרד זה נארגנה גם קבוצה החלוצים הראשונה בקרמניץ, שעלה ארضا בראשית 1921, וכן גם נחטשרה עלייהם של אחרים.

גורנבוּט עלה ארضا בהחלחה שנת 1921 עם משפחתו. אשתו, רוסטאם שינגיים, פחה מרמאט-שינגיים בחיפה. לאחר שנים אחדות הם עברו לפדרס חנה, שם קיבלו חلحם פרדס, ושנים דבוח הם ישבו שם. עם מותה של אשתו הוא עבר לחיפה. בפרדס חנה היה גורנבוּט הכבב הקבוע של עתון "הבוקר", שם הוא מרטט חבוקה על נושאים שונים.

גורנבוּט כאב מאור את כאב השואה. יחד עם חברו לסמינר הרבניים נז' יסומיר, דוד רוביין זיל, הוא הוציא לאור את הספר "עירה כלכלה", "טנקס יאטולוי", לזכר קדושים העיירה הצעירה.

כטואימה בדולה ויטה ביצא שם גורנבוּט את געגוועו לעיירתו, לילדותו וצעוריו ואת זעםו הציג בנגד המרצחים הגרמניים וועזריות, האוקראניס. הגית אש (מנשואים שניים), בת, שני בניים ונכדים.

לפני חודשים מספר נפטר בקרמניץ ישראל מנדל, שומר הקברים שלנו, זה שהקים בעזרת הקומץ הקטן של שרידי עירנו ובעזרתנו את המזבח על קברם המונוי של קדושיםינו ואחר-כך את הגדר מסביבו. ישראל מנדל היה בנים של שמחה ופרידה מנדל, שהיו ידועים בעירנו בזכות ביה-המלאה לمبرשותה, בו עסקו היו כל בני משפחתם. ביה-המלאה הייתה בחור דירות הצפופה והיא הייתה מלאה מבראות מכל הסוגים. רק בשכונות ובאגדים הייתה כל הסחרורה נעלמת מאחוריו כיסויי-חג מיוחדים, והדירה היהת מקבלת צורה-של מקום מגוריים רגילים. ישראל לחם במלחמה העולם הראשונה בשורות הצבא הצארי וחזר הביתה, אחרי שנפצע, בלי הבוהן של ידו הימנית.

כבן עשרים ואחת היה אז. שלוש שנים אחרי זה הוא נושא לאישה אתתו הרכורה של "ישובנייך" יהודי בכפר גדול זהה. ישראל השתקע בכפר הזה. בהיווחו מטבחו בעל יומה ומרץ רב, עסוק שם הרבה בחירותה וכמהחר. ברבות הימים הוא החבוס שם באופן מוצלח ביזחර, הגויים של כפרו כיבדו אותו בღל אופיו הטוב ונכונותו לעוזר להם בעת צרה.

הפלישה הגרמנית אילצה אותו, כמו את כל היהודים בסביבה עירנו, להיבנים לגטו בקרמניץ. באחד ממכחביו מקרמניץ אל מנוס כוחב ישראל על התנאים האיווטים, ששררו אז בגטו. כשהגיעו אליו השמועות על הסוף הקרב ובא, ברח הוא ושני בניו מהגיטו. בדרךcis שונווה הצלחה ישראל להצתרף לפרטיזנים בעוד שבינוי הקטנים הועברו לעורף הרוסי. אשתו ובחו, הוריו, אחיו הצעיר ואחיותיו נרצחו יחד עם כל קדושי העיר. בגמר המלחמה חזר ישראל לקרמניץ עם אשתו השנויות. שני בניו מתגוררים ברהבי רוסיה. הם באו לעיתים קרובות לבקר אצל אביהם בקרמניץ.

ישראל לא יכול היה לשבח בשקט כל השנים, כשנולד עיניו הקבר של קדושיםינו מופקר לחמשנים וילדיהם של תושבי הסביבה. הוא עורר את היהודים האחדים, שהזו גם הם לקרמניץ, לעשות מהו נגד חילול הקבר. הם חבעו פועלה ועזרה מהעירייה שט ואף כתבו מכתב לנשיא בריה"מ דאז וורושילוב, ואכן כל המאמצים האלה נשאו פרי, כדי להשלים את מפעלו חייו החכוב ישראל עם בני עירנו בניו-יורק ובישראל. שני המקומות האלה שלחו לו חבילות יקרות, אותן הוא מכיר לשם מימון מפעלו, מצבח הזיכרון והגדר מסביבה. פרטיהם על כך עם צילום המזבח טורסמו בחוגה א' של ק.י.ק. וכן נדפסה רשימה אדויתו בחוגה ב'.

בן שבעים ושמש היה במוותו.



ד"ר יהודה צבי פישרמן, ז"ל

בפברואר השנה נפטר בגבעתיים, בגיל 64, ד"ר י.צ. פישרמן, בנים של פרידה פישרמן ואברהם פישרמן ז"ל, בעלי בית חרושת לסבון בקרמניץ וגם בישראל.

ד"ר פישרמן, חניך "השומר הצעיר", עלה ארץ בשנת 1925. טכאן נסע לצרפת ללימוד וסיים את אוניברסיטת שטרטבורג במקצועות: בקטריאולוגיה, כימיה, ביולוגיה ורוקחות. בפריז יסד וניהל בהצלחה מעבדה בקטריאולוגית קרוב ל-10 שנים.

בשנת 1937 חזר המנוח ארץ, עבד בתחילת מכבון וייצמן ובחשניה פרמצבטייה. ב-24 השנים האחרונות לחייו היה בעל בית-מרקחת, לאחרונה בגבעתיים.

היה רוקח בעל מצפון והפרק את מקצועו לייעוד, היה אהוב על קוחחוינו, היטה אוזן קשבת למכובייהם, עזר להם בעזה ובהדרכה, עסק במחן בסחר, אם בכסק ואם בתרופות לאלה שבקשו אותו עזרחו, ולבבו הטוב היה פתוח לכל נזקק, בעיקר בין העולים החדשניים, שרידי השואה, אשר עזר להם להיקלט בארץ.

השairד אחריו אשא, אם ושי אחיו,

יהיה זכרו ברוך.

אשר כגן ז"ל

באחד מימי פברואר 1972 נחרדנו לשמע הידיעה על מותו הטרagi של אשר כגן, בנו של בן עירנו הצייר משה כגן מקיבוץ שמיר. בהיותו בטבול חנווני ברמת הגולן, הוא פרש מחבורת המתיללים על מנת להגיע אל היעד בשביל חרש שהוא אמר לסלול, אך למטרה לא הגיע. הוא מעוד מצוק בכוהה לתוך החהום ונחרב. לשווה ימים חיפשו אחריו עד שמצאוו ללא רוח חיים, מה בטרם מלאו לו חמש עשרה שנה.

חבל על דאבדין.

קיבוץ שמיר הוציא תוברת לזכרו, ומתוכה בחרנו לפרטס את דבריו הנלבבים של חבר ילדו – ירון.



"אָשֶׁר !"

עד הרגע האחרון קיוויתי, לא יכולתי להאמין שLR זה עלול לקרות. והנה, אתה, שאיש גבשות היה וטהילות בדמות היו, דוקא אתה...

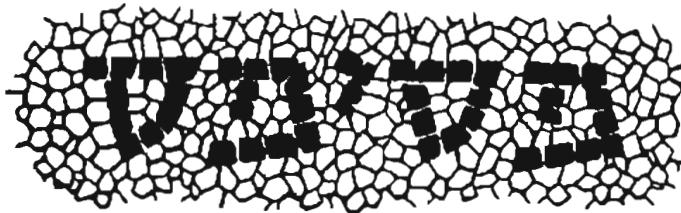
אשר! הזוכר אתה את כל אומם הטיחולים בהם אתה, אני ואחרים היינו בוחרים לנו דרכיהם שלנו. פעמים טובות וקצרות יותר, פעמים נפלות ומטוכנות, אך יסוח פֵי אלף מאום שבילים דרוכים וטוביים, בהם הולכים "גולמ". מסנו באותו טור אין סוף של ראשים ורגלים ההולכים אחר בעקבות רעהה ללא צל של יוזמה, דמיון וחשיבה, או את דרכנו שלנו מאננו, על אף כל הגערות וההתראות וידענו בבטחה - "אנו לא ניכשל". בוחנו ברגליינו המאוננות ובעינינו החדות שאף פעם לא הכשילנו. וגם אם פעמים נלבנו בסבך או עשינו טעות קטנה, חמיד, חמיד ידענו לחות לנו עצה ולמצאת חזרה אל דרך המלך... ידענו שטיול אמיתי הוא טiol אותו אנו יוצרים במו רגליינו, בו אנו מפעילים את כל חושינו ומדריכים את עצמנו בדרך לא דרך בין נופים נפלאים אל אותה נקודת גמר אליה השאר הולכים בשורה אחד ישר... ואנו הרי נזדנו בנוף זה, בין סלעי הבזלת, המצוקים העצומים ומפלים הנפלאים, בין קני הסוף הקשים וסבכי הפטל הדוקרני.

כון, אלה הן גבשות שמייר. זהו הנוף המוכר לנו לנו, אותו נשמננו יום-יום משחר יולדתנו,

ואתה, שנפרדת מעליינו ולא עת, חוזר אתה אל האדמה אותה אהבת והכרת כה טוב, אל בין סלעי הבזלת והרגבים השחורים.

ואנו, הוריין, קרובייך וחבריך, עומדים אין אוניס מול רוע הגזירה.

זכור אותך עד כתפי שהיית. "



(הפרט והכלל)

במועדון קרמניץ. עם העברת ספרייה ריב"ל אל אוניברסיטה תל-אביב (עיין רשימה מיוחדת בחוברת זו), חלו כמה שנויים ב"מועדון קרמניץ" המתקיים גם פהו באותו החדר אשר בסמינר הקיבוצים בתל-אביב. ביזמתו של הח' ארגן שונה מערך החמוןנות, חור שטירה קפדיות על האוירח של קרמניץ היהודיית לשעבר. גם ארונו הספרים לא נשאר ריק, חל בו רק שניי תובן: במקומות הספרים מקומת ההשכלה ריכזו שם אוסף של ספרי זכרון על קהילות ווחילין שנחרבו וכן ספרים אחרים לזכר השואה, חלקם ניקנו וחלקם נחקרו במחנה. כל הפגישות והישיבות של אנשי קרמניץ, וכן קבלות-פניות של אורחים מחו"ל, מקיימות במועדון זה, ובן עירנו המודמן שמה מרגיש עצמו, במקודם, "כמו בבייח".

- - -

אורחים מארצוח הברית. לאחרונה ביקרו או חנו כמה מבני עירנו המתגוררים בארץ הברית, אחדים מהם נתקלו בלבבות במועדון קרמניץ, אחרים - בדירות פרטיות, לטי המטיילות. ואלה האורחים: 1) טרנססור צאב (ווארף) חסיד, מברקלי שבקליטורניה (ראה רשימה אודוחיו בחוברת ג' של ק.י.ק.) 2) נחמן (נורמן) דסר וריעיתו מניו-יורק 3) שמואל (AMILIK) פוקס וריעיתו מניו-יורק. במשבה החגיגית שבמועדון קרמניץ סקר חברנו מנוס את כל שלוות האירופים. דבריו - ראה בחלק היידיisch בחוברת זו.

ביקורים יותר קדמים ערכו לאחרונה בארץ פוליה רובין פריז, כמו של דוד רוביין ז"ל, וכן בנו של יוגינה ברנשטיין, הגבר בדנמרק. שניהם נוכחו בטקס האזכרה.

באו להשאקו. בן עירנו יוסף בץ, בנו של החיטת אברם בץ, הגיע לטמי זמן ארצת מהעיר סורונגנו שבקנדה, על מנת להשתאקו. אנו מאמין לו סידור מהיר ונוח.

מר פאק הגיע ארזה מבואנוס-איירס, על מנת להשתאקו. הוא גר לפה שעה בבה"ים, בדירה אף מברכים אותו בואו ומאמלים לו סידור טוב לפחות נטיותיו.

- - -

פסח ליטב - בן 75. לשכת "בני ברית" שכטלא-אניב חגה ברוב פאר יהוד מלאה 75 שנה בחברנו פטח ליטב (לייטוואק), שהוא גם חבר ווחיק ל"בני ברית". ליד שלו נווה ערוכים הסבו במאהים איש והמנחה סייפה בהרחבה את חולדות חייו של בעל היובל ואח חלקו הרבה בשיתוח טוטדות ווציאליים ("מלבן" ופוד), חרבותיים (בית שלום עליכם) ויישוביים (יק"א). הוא הבליט גם על תוכנוחו האישיות הנעלמות של החבר ליטב, איש רעים להחרוף, איש חרבות ובעל ספר פנימט.

לא נעדן במסיבת גם חלק מוסיקלי וספרותי, ובמצב רוח מרוגם נטרדו מאת בעל היובל החובגים, בתוכם אחדים מאנשי קרמניץ.

לייב הוא חבר לארכון יוצאי קרמניץ מאז היוטדו, וזה בשתיים שהוא מלא בארכון שלנו חפץ פועל, כמו ומתן עם אוניברסיטה תל-אביב, בהנח "הקרן למילגות" ועוד, אף אנו מברכים את חברנו היקר ליטב ליובל, מחלים לו ולמשחתו בריאות וארכות ימים ושיראו נח ביזאי חלזיהם. אנו גם מקווים שנשיגנו האיבור הרב ומזגו הטוב יעמדו לו לנו לפחות פעילות מועילה במסגרת הארכון שלנו.

ובamar המוטגר: שما כדי גם לנו, לארכון קרמניץ, למד מנהג של "בני ברית" ולצינן בזרה הולמת תאריבים עגולים של חברים "מחברים", להנתם וגם להנתנו, זה ישמש אולי גם אמצעי לליקוד העדה של יוצאי קרמניץ.

החברה לאה ווילדרמן-ברשף, תושבת חולון, ה策פה כחברה לועד ואנו מחלים לה עבורה פוריה ומוועילאה. הוועד זוקק לחידש ולרענן זמן את הרכבו, ויש לנברך על כל חבר הנכון להטוח שכם. ביטוי לבך נתן גם חברנו ארמן בנאומו בשעת האזכרה האחרון. החברה לאה היא אשה עובדת (פועלה בבית חרושת) ואם לילדים, איפוי"ב ראה עצמה לאפשרי ולנכון לשאת במקצת גם בעול הפעילות הציבורית שלנו ועל זאת חבורך. בחוגה זו מתרפס נ█රולוג שלא על ישראל מנדל, שהוא דודה.

החבר פישל טפר, תושב תל-אביב, הסכים לה策ף לועד, ובמרוצת הזמן ייקבע שטח פעילתו. מחלים לו עבודה פוריה ומוציאלה.

אנשי קרמניץ – קולטי עלייה, שניים מחברינו שבתל-אביב פעילים בклиיטה העלייה מרוסיה, בל אחד לימי דרכו, והם: יהודה קאומן ורעיתו ויושע גולברג. הזוג קאומן סועלים בעיקר בклиיטה חדרותית: מוגשים הם אח הפולים בשדה התעופה בלבד עם רדמת מן המtos, עושים אתם הכהה, מזמינים אותם שיבקרו מפעם לפעם בדירות (וביתם ידוע הוא בקבלת תאורחים הנלבכת הנהוגה בו), משתדלים ליצור להם חינוך מקרים ולהכיןיהם בדרך זו לחברת הישראלית. ואילו יהושע גולברג נטל על עצמו לטפל בשתי משפחות של עולים, טיפול אינדיידואלי מكيف, עד אשר יגיעו למגר סידורם בשיכון, כחינוך הילדיים ובכובורה. מדריך הוא אותם בכל שטחי החיים בארץ, בקשרים עם המוסדות השעה נזק להם (בכלל קופט-חולדים, לשכת המס, משרד הקליטה ועוד), בשעה הצורך – נלווה הוא אליהם בביבירותם במיסודות השונאים, יועץ להם לגבי הפקת מקצוע ובדומה.

כל הכבוד לחברינו אלה על פעלם המבורך, ודאי שאין הם היחדים מבין אנשי קרמניץ המתפל בכך מתוך התנדבות, אך כאן סיפרנו רק על אלה שפעיליםם בשטה זה הגיעו לידיUCHNO.

פרשום דו"ח כספי. בחברת זו מופיעים דו"ח כספי של ארגוננו, לשנים 1969 ~ 1970. הדו"ח לשנת 1969 הוגש ע"י הח"ט טילמן, ולשנה 1970 ~ ע"י מר יעקב קנדל, מנהל חשבונות העוסה אח עבודתו עבורנו בשכר. שני הדו"חות הוקנו לדפוס ע"י הח"ט רוכל, הוא גם שקבע בזמןו את המימון של הוצאה לסייעייה וכן גם של ההכנסה. משך שנים אחדות היו החשבונות מחנהלים ע"י הח"ט טילמן, אולם לאחרונה חל פיגור, מטעמי בריאות, אז החליט הוועד להזמין מנהל חשבונות מהחוץ, בשכר. בחברת הבאה אנו מקווים לפרט את הדו"חות לשנים 1971, 1972. המחוור הכספי שלנו איננו גדול, אך גם הוא חייב ניהול תקין של החשבונות, כיאות לפוסדר ציבורי. כספי הארנון שמורים בנק הטועלים בשני חשבונות, האחד לליירות ישראליות והשני לדולרים, ברכיח של %. 6. המשיחות הביא לנו אף הוא ריווח מסוימים, וזה יבוא לידי ביטוי בדו"חות הבאים. לפני בן נשמר חלק מהרזרבה הכספי בנירוח ערך שהביאו גם הם ריבית מסוימת (ב-1970 ~ 269 ל"י). רוב ההכנסה באה מאת החברים שמה"ל, ואין זה לבוגדים של חבריינו בארץ. סעיף הוצאה העיקרי הוא ~ "קול יוזאי קרמניץ", והוא גם סעיף גרעוני, מפах אי-הrixok בחשל ומים מצד החברים. עם הנחתה הגביה עד ק.י.ק. על ידי בנק הדואר מנהל גם שם חשבון לארגון, אך גם זה יבוא לידי ביטוי רק בדו"חות הבאים.

בשעת האזכרה השנונית הוחלט לבחור ועדת ביקורת, כנהוג במוסדות ציבורי, והוטל על החברים ליטב ופורטנו להרכיב את הוועדה.

- - -

תגבות קוראים. מחברו, שחברות ק.י.ק. נקרוות לא רק ע"י יוזאי קרמניץ אלא גם פ"י, אחרים, ולפרטם הם מוצאים בחברתנו עניין רב. הנה כוח לנו מר דוב אלוני, תל-אביב, הפעיל בהנצה קהילה ע"י בת-ספר:

"**ידיidi הי קריים**,

mdi פעם ופעם כהדרוך מגיש לי את החברת "קול יוזאי קרמניץ"
אני חוטף מידו, מתנפל עליה וקורא בה מיד את כל שרות עמודיה ומצין
את עיני בעיצוב הגרפי והרישומים שהם בלי הפרזה כ"ענבים במדבר".
אני מוצא עניין רב בכל רשימה ורשימה שבחברת ובכל פעולה ומעשים טובים
שלכם, ומעולחכם האתRNAה, העברת סדרית ריב"ל שלכם לאוניברסיטה בתל-אביב –
הרי זה ממש פלאיים. אכן, הגדלתם לעשוות.

מי יתן וחזקו להמשיך בפועליכם זו מים ימימה כל ימי חייכם.

שלכם בידידות ובברכה,

דוב אלוני."

יהושע גולברג

להלן - חרגוט המכתב שנחקובל מאת ארגון הפולנייש יוצאי קרמניץ, בלונדון, בקשר לרצח
מיינכן.

לונדון, 11 בספטמבר 1972.

ועד יוצאי קרמניץ
דרך לייאוטולד 11
לונדון, "ו" 5.

לכבוד
היהודים יוצאי קרמניץ בישראל
ליידי מר יהושע גולברג
חול-אביב, לה-גרדייה 67
יד-אליהו.

קרמניצאים יקרים,

מזועזעים בעומק נפשנו מהרצח הטרגי במינכן, אנחנו שולחים לכם,
יהודי קרמניץ, השחhaftו לנו הלבבית בצערכם וברכת עידוד.

אנחנו מבינים את המצב הקשה של העם היהודי ומתפעלים מהגבורה המלווה
אותו בבניה ויצירת מדינה בת זמננו,

אנחנו מלאים אמונה בלחי מעורערת בברכת אלוהים הנצחי עבר מדינת
ישראל שאוכל להתקיים ולהתפתח בטחון וблום עם שכניהם.

איחולינו הבוי טובי עוברכם ועכור משפחוחיכם.

בשם ארגון יוצאי קרמניץ:

א. הרשברסקי
ה. צ'רנוצקה
יוזכיר

הערה:

הברחת צ'רנוצקה היא אלמנחו של מר צ'רנוצקי, מי שהיה הטהראוסטה של העיר קרמניץ,
בתוקופת שלטונו הפולניים.

ביום השנה למותו של מרדכי בר-מור ז"ל.

במלאות שלוש שנים למותו של בן-עירנו היקר, סגן אלוף מרדכי (מוסקבי) בר-מור (בישביין) החקימה, כבשנים הקודמות, אזכרה רבת-רשות. החלק הראשון של האזכרה הכיל טקסט דתי על קברו בחלקת האביה של בית הקברות בקרית שאול.

החלק השני החקיאם באולם המועדון של מחנה הצבא, בו שימש מרדכי כמפקדו במשך שנים.

הקהל הגדל של קריובי זידידי, ציגנים וחיילים, חברי לנשך, נסע עס סיום הטקס אחדתי למחנה ומלא עד אפס מקום את אולם המועדון. שם נשאו את דבריהם מפקדיו ופיקודיו, חברי לבית הספר לייענות בביבלו-криיניצה, ליד קרמניץ וחברנו מנוס, שהעלתה את דמותה של העיר בה גדל מרדכי ואחותה אהב כל כך, וזאת דמותם של בני משפחתו שם.

באוחז מעמד חולקו פרטיטים לשלווה תלמידים מבית הספר החיכון שכגוזה-מגן, מקומות מגורייה של משפחח בר-מור. פרטיטים כאלה המוענקים לכל שנה ללמידים מצטיינים מקורים בקרן, שהקימו לזכרו של מרדכי חברי לנשך. אלה מבני עירנו שנכחו באזכרה הזאת הרגישו יחד עם הכאב הגדל על מותו ללא עת של מרדכי גם גואה על בן-ערים, בנסיבות את דבריהם הכנים והיווצאים מהלב של הנואמים. ראיית בעליל, כי הדברים הנאמרים חודדרים לבו של קהן השומעים ויוצרים יחד אותו אוירה תרבותית וטרשית מאוד. והיה בכך ביטוי של כבוד והערכה לו ראוי מרדכי ז"ל.

- - -

בוצע קרבן למלגוז. בהतאם שלנו עם אוניברסיטת תל-אביב כלולה גם הבאתה (אשר כמוות בחחכיותה) "לעשות מאיצים לרכיב כטפים למלגוז עבור עבדות מחקר בספרות מחקופת ההשכלה" (סעיף 5). בהמשך המשא ומתן החגשה הצעה לייסד קרן למלגות לדבר של קבוע, שחשמר ברשות האוניברסיטה, ומפירוחה חנתיינה מדי שנה מלגות לסטודנטים המחקר. בשעת האזכרה השנתית נאם על כך החבר פטח ליטב ודבריו נחקלו בהבנה.

ביצוע הדבר הוטל על הוועדה לענייני הספרייה (ארגן, ליטב, רוכל) אליה הוצרף גם הח' ד"ר ישראל רבינוביץ. הגישושים הראשוניים בכיוון זה גוונים תקווה שהדבר אמן יבוע בהי קפ' שהוועדה טיפולה עצמה. עד כה התחייבו כבר משפחות אחזקות בסכום של 1000 ל"י כל אחת, לזכר יקירותם, ומתחנה משא ומתן מתקדם עם שורה של חברים מבין בעלי היכלה הכתפיה ובעלי הרצון הטוב. בארץות הברית עומדים לעזרת המיציע החברים דוד רפופורט מנינו-יורק ונחמן דטר, והחחייבותם עד כה הן בסך 1600 דולר. הتسويיתי של יוצאי קרמניץ בניו-יורק דין גם הוא בפניהם של הוועדה והחברה חיטול שם כנראה בקרוב. המדורגר על חרומה נכבדה, בת 4 אפרוח בדולרים, מהרזהבה של הסופייפי.

שם סייטול אינדיבידואלי באנשי חיטה פנחה הוועדה לחבריהם פורטנוי ורייזמן והם צענו לקריאת הוועדה.

בחוברת זו מפרטם מאמר יותר מקיף בנושא זה מה הח' פטח ליטב.



לאברהם ומניה אבידר (ביברטון) ירושלים, לנשואי נכם ספי, בן ללאה ויצחק מטיווק, תל-אביב,
עם בחירות לבו חגיית שחול.

לדבורה ושלום ברנסטיין, אשדוד, לנשואי בנים מאיר עם בחירות לבו אביבת.

לטוגניה זינגר-וולברג ובעלה, תל-אביב, להולדת הנכדה לייאונורה, בת לפלר וצ'ארלו כהן.

לאברהם ועטיה חסיד, מושב חרוח, להולדת הנכדר השמיני, טל, בן לנחמייה ושרה חסיד.

לבתיה ומשה לויתן, ירושלים, להולדת הנכדה סיגל, בת לחלמה ודני לויתן.

לאהרן (מנוגיה) ובלה מנדלבט, פתח-תקווה, לנשואי בתם שושנה עט בחירות לבה אילן אסדרבן,
ולהולדת הנכדה עינה, בת לפסח ולולאה מנדלבט.

לצ'רנה מילגרום-סקורניך ובעלה, חיפה, לנשואי בנים יצחק עט בחירות לבו.

לזינה ופסח קולר, פתח-תקווה, לנשואי בנים דאב עט בחירות לבו חנה.

לאבא ורחל קנלר, רמת-גן, לנשואי בתם מריס עט מוחר לבה אלון קלמן מצפת.

לכבה קרייך-רויכל ובעלה יוסף, חיפה, להולדת הנכדה השניה, דקלה, בת לבניימין ומוניה קרייך.

לטוגניה רדויבוביץ'-אקסל ובעלה אדם, תל-אביב, לנשואי בתם דבורה עט בחירות לבה יעקב.

لدבורה חירון-פלדמן ובעלה יהושע, חזדה, להולדת הגינה הראשונה, בת לנכדתה לאה וויטטן קרטם.

לגבוטה ויוסף שיפריס להולדת הנבד אלירן, בנס של בתה ועמנואל רוג.

לי יצחק גולצברג לנשואי נכדו אלה, בתם של מרדכי ועדיה גולצברג, עט בח"ל יעקב קווזלובסקי.

לבתיה חרלוב (לטידום) לנשואי בתה דינקה עט בחירות לבה צביקה.

לשםואל שפירא, בעלה של פאניה קנלר ז"ל, לנשואי בנו אילן עט בח"ל איידה אברמוביץ' (ארה"ב).